

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра англійської філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжкультурна комунікація

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)
(перший (бакалаврський); другий (магістерський); третій (освітньо-науковий))

Освітня програма «Англійська мова і література,
друга іноземна мова, переклад»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Міжкультурна комунікація
Викладач (-і)	Гошилик Наталія Сергіївна
Контактний телефон викладача	0668567909
E-mail викладача	natalia.goshylyk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Понеділок 15.00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні передумови міжкультурної комунікації як зустрічі різних культур у процесі комунікації.</p> <p>Дисципліна «Міжкультурна комунікація» спрямована на розвиток комунікативних умінь та навичок задля успішної міжкультурної комунікації у різних форматах та режимах. Дисципліна фокусує увагу на особливостях міжкультурної комунікації у XXI ст., вербальних та невербальних проявах міжкультурної комунікації, міжкультурній компетентності та причинам і способам подолання збоїв у міжкультурній комунікації.</p> <p>Робота протягом курсу спрямована на розвиток креативності студентів, інтегрування в міжкультурний дискурс, вміння використовувати іноземну мову задля досягнення мети та вміння втілювати ідеї завдяки онлайн інструментам, соціальним мережам та проєктній діяльності задля сталого розвитку суспільства.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> збагачення лінгвістичних і національно-культурних знань спеціалістів-філологів, розширення їх перекладацьких і культурно-комунікативних можливостей через комплексне вивчення зв'язку мови з культурою її носіїв.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомлення студентів з базовими поняттями міжкультурної комунікації; - пояснення специфіку функціонування мови як засобу спілкування і відображення культури, традицій та особливостей національного бачення світу народом – носієм мови; - засвоєння особливостей зв'язку мови із соціально-економічним, суспільним і культурним життям її носіїв, а також специфіку фіксування у лексичному арсеналі мови історичної, культурної та національної спадщини народу. 	
4. Програмні компетентності	
<p><i>Інтегральна компетентність</i> – Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог</p> <p><u>Загальні компетентності:</u></p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;</p> <p>ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним;</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно;</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);</p> <p>ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>	

Фахові компетентності:

ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки

ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їхніх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів англійської та другої іноземної мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації та здійснення фахового усного та письмового перекладу

5. Програмні результати навчання

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та двома іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та англійською мовами.

ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату, організації успішної комунікації, здійснення фахового перекладу.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
I	035 Філологія	1	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Сутність міжкультурної комунікації. Міжкультурна комунікація у 21 ст.	2	2	5
Тема 2. Міжкультурна компетенція як засіб попередження міжкультурного шоку. Символічна компетенція та влада.	4	2	5
Тема 3. Вербальні аспекти міжкультурної комунікації.	2	4	5
Тема 4. Невербальні стратегії в міжкультурній комунікації.	2	4	5
Тема 5. Комунікативний збій у міжкультурній комунікації. Його причини та наслідки. Соціокультурна коректність та міжкультурна комунікація.	2	4	10
Тема 6. Проект «Ivano-Frankivsk in the Eyes of Foreigners»		2	30
ЗАГ.:	12	18	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. По закінченні курсу студенти отримують залік на підставі оцінок, отриманих на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку студент/студентка може отримати, відвідуючи практичні заняття – 40 балів (20 за 2 аналітичні роботи (case studies), 10 за кожен, та 20 за 2 тести (10 питань в кожному, одне питання – 1 бал)). Передбачена також підсумкова контрольна робота (тест), за яку студент/студентка може отримати максимально 30 балів. Індивідуальне завдання – робота над проектом «Ivano-Frankivsk in the Eyes of Foreigners». Максимальна оцінка за залік – 100 балів.
Вимоги до письмових робіт	Поточні письмові роботи проводяться у вигляді аналітичних завдань (case studies) та передбачають практичний аналіз матеріалу відповідно до поставлених критеріїв (5 критеріїв). Передбачено 2 таких аналізи протягом курсу, які оцінюються іншими студентами (peer-review) відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова контрольна робота базується на матеріалі, який був розглянутий на усіх лекціях та практичних заняттях. Контрольна робота проводиться у вигляді тесту на 30 питань, кожне з яких оцінюється в 1 або 2 бали.
Семінарські заняття	Практичні заняття передбачають роботу з практичним матеріалом, перевірку самостійних завдань та проведення поточних письмових робіт.
Підсумковий контроль	Підсумкова контрольна робота базується на матеріалі, який був розглянутий на усіх лекціях та практичних заняттях. Контрольна робота проводиться у вигляді тесту на 30 питань.

8. Політика навчальної дисципліни

Курс читається англійською мовою.

Максимальна сума балів, яка присвоюється студентові/студентці за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань (40), індивідуальне завдання (30) та підсумкове тестування (30).

При виставленні підсумкового балу враховується присутність студента/студентки на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента/студентки під час практичного заняття, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. Списування, плагіат та інші види академічної недоброчесності при виконанні завдань неприпустимі. У разі виявлення порушень академічної доброчесності викладач керується Положенням про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ

«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
<https://cutt.ly/CzB9dH4>

Студент/студентка має право відпрацювати пропущені практичні заняття у письмовій формі за умови поважної причини відсутності.

Студенти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перездати залік за відомістю № 2.

На консультаціях викладача студенти мають можливість отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до практичних занять.

9. Рекомендована література

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики. К. : Академія, 2004.
2. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації. К. : Довіра, 2007.
3. A Glossary of Intercultural Communication / уклад. Гошилик В.Б., Гошилик Н.С. Івано-Франківськ, 2010.
4. Darla, K. Deardorff, R. INTERCULTURAL COMPETENCE MODEL, "The Identification and Assessment of Intercultural Competence as a Student Outcome of Internationalization at Institutions of Higher Education in the United States", North Carolina State University, 2004.
5. Hua, & Kramsch, C. (2016). Symbolic power and conversational inequality in intercultural communication: An Introduction. *Applied Linguistics Review*, 7(4), 375–383. <https://doi.org/10.1515/applirev-2016-0016>
6. Kalervo, O. Cultural Shock : Adjustment to New Cultural Environments. *Verlag für Wissenschaft und Bildung*. 1960; Volume: 7; 177-182.
7. Kreuz, & Roberts, R. (2017). *Getting Through: The Pleasures and Perils of Cross-Cultural Communication*. The MIT Press. <https://doi.org/10.7551/mitpress/10845.001.0001>
8. Intrapersonal and Interpersonal Communication. Tasks. (<https://idoc.pub/documents/intrapersonal-interpersonal-communication-m34mjvro8p46>)
9. Matsumoto, D. Culture and Nonverbal Behavior. San Francisco State University, *Handbook of Nonverbal Communication*. Thousand Oaks, Sage, 2010.
10. Storti, C. Culture Matters. The Peace Corps Cross-Cultural Workbook. Peace Corps, 2011.
11. Philip R. Harris, Ph.D., Robert T. Moran, Ph.D., Sarah V. Moran, M.A. *Managing Cultural Differences: Global Leadership Strategies for the 21st Century*, Sixth Edition, 2013

Викладач: доцент кафедри англійської філології Гошилик Н.С.